

מספר פנימי: 573499-4121
נספח מס' כ-690/א'
(פ/20/2530)

הצעת חוק הוקרה לאזרחים במערכות ישראל, התשע"ז–2017

הצעת חוק זו נדונה בכנסת בקריאה הראשונה ביום א' באדר התשע"ז (27 בפברואר 2017), והועברה לוועדת החוץ והביטחון.

הצעת החוק מוגשת – ללא הסתייגויות – לקריאה השנייה ולקריאה השלישית ביום י"ז באדר התשע"ז (15 במרס 2017).

להצעת החוק לא הוגשו בקשות רשות דיבור.

יוזמים: חברי הכנסת איל בן ראובן, ענת ברקו, חיים ילין, זהבה גלאון, יחיאל חיליק בר, שרון השכל, נחמן שי, מיקי לוי, מאיר כהן, נאווה בוקר, עמר בר-לב, יואל חסון

הצעת חוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית

מספר פנימי: 573499-4121
נספח מס' כ-690/א'
(פ/20/2530)

חוק הוקרה לאזרחים במערכות ישראל, התשע"ז–2017

- מטרה
1. חוק זה נועד להסדיר את ההכרה בתרומתם של מי שפעלו בשעת חירום למען ביטחון המדינה ותושביה, להוקיר את פועלם ולבטא את ההערכה שהציבור רוחש להם.
- הגדרות
2. בחוק זה –
"הוועדה המייעצת" – הוועדה שמונתה לפי סעיף 4;
"חוק ההתגוננות האזרחית" – חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951¹;
"חוק העיטורים" – חוק העיטורים בצבא-הגנה לישראל, התש"ל–1970²;
"חוק שירות עבודה בשעת חירום" – חוק שירות עבודה בשעת-חירום, התשכ"ז–1967³;
"סיוע אזרחי" – סיוע ישיר למערך השדה של צבא הגנה לישראל, סיוע להתגוננות האזרחית או סיוע ישיר אחר לאוכלוסייה;
"שירות חירום" – שירות עבודה לפי הוראות פרק ד' לחוק שירות עבודה בשעת חירום, למעט לפי סעיף 16 לחוק האמור;
"השר" – שר הביטחון.
- הענקת אות מערכה
3. (א) קבע השר אות מערכה לפי סעיף 7 לחוק העיטורים, יעניק שר הממונה לעובד או מתנדב על ארגון עזר אות מערכה לעובד או מתנדב בארגון העזר, שעמד בתנאים שקבע אותו שר, באישור הממשלה; לעניין זה, "ארגון עזר" – כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, למעט הרשות הארצית לכבאות והצלה.
(ב) הוראות סעיפים 8, 12 עד 14 ו-16 לחוק העיטורים יחולו גם על אות מערכה לפי סעיף זה, בשינויים המחויבים.
- הוועדה המייעצת
4. (א) השר ימנה ועדה של שבעה חברים אשר תייעץ לו בכל הנוגע להענקת תעודות מערכה לפי סעיף 5, ואלה חבריה:

¹ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

² ס"ח התש"ל, עמ' 18.

³ ס"ח התשכ"ז, עמ' 86.

- (1) עובד בכיר במשרד הביטחון, שהוא לפחות ראש חטיבה או יחידה מקבילה לה, והוא יהיה היושב ראש ;
- (2) נציג מפקד פיקוד העורף שהוא קצין בדרגת אלוף משנה לפחות ;
- (3) נציג השר לביטחון הפנים שהוא עובד בכיר במשרד לביטחון הפנים ;
- (4) נציג היועץ המשפטי לממשלה ;
- (5) המפקח הכללי על כוח האדם כמשמעותו בחוק שירות עבודה בשעת חירום או סגנו ;
- (6) שני נציגי הציבור.

(ב) הודעה על הרכב הוועדה המייעצת ומענה תפורסם ברשומות.

(ג) הוועדה המייעצת תקבע את סדרי עבודתה ככל שלא נקבעו בחוק זה או לפיו.

5. הענקת תעודת מערכה (א) קבע השר אות מערכה לפי סעיף 7 לחוק העיטורים, רשאי הוא, בהמלצת הוועדה המייעצת ובאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, לקבוע תעודת מערכה שתוענק לאדם או לקבוצות של בני-אדם כמפורט בפסקאות (1) עד (4) שלהלן על ידי השרים כאמור באותן פסקאות :

(1) מי שגויסו לשירות חירום עקב המערכה – על ידי שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ;

(2) עובדים ומתנדבים בארגונים שפעלו באופן יוצא דופן במאמץ המלחמתי או בסיוע אזרחי – על ידי השר הממונה על תחום פעילותו של אותו ארגון ;

(3) עובדים במשטרת ישראל שאינם שוטרים ועובדים בשירות בתי הסוהר שאינם סוהרים, שפעלו באופן יוצא דופן במאמץ המלחמתי או בסיוע אזרחי – על ידי השר לביטחון הפנים ;

(4) האנשים והקבוצות המפורטים להלן – על ידי השר :

(א) מי שאינו נמנה עם אחת הקבוצות המנויות בפסקאות (1) עד (3), שפעל באופן יוצא דופן במאמץ המלחמתי או בסיוע אזרחי ;

(ב) רכזי ביטחון שוטף צבאיים ביישובים שהשר החליט עליהם לעניין זה ;

(ג) עובדים בשירות צבא הגנה לישראל.

(ב) המלצת הוועדה המייעצת תכלול גם אמות מידה לתקופת פעילות הסיוע האזרחי שתזכה בתעודת מערכה, ובהמלצתה לגבי אדם, קבוצה או ארגון, תשקול, בין היתר, את אלה:

(1) היקף הסיוע האזרחי שנתנו;

(2) המאמץ וההשקעה שהיו כרוכים בפעילותם לסיוע האזרחי;

(3) מידת הסיכון שנשקפה להם כתוצאה מהסיוע האזרחי;

(4) פעולות שביצעו שיש בהן גילוי מיוחד של אזרחות טובה לשם הגנה על חיי אדם או הבטחת שלומו.

(ג) בטרם תמליץ הוועדה המייעצת על מתן תעודת מערכה לעובדים ומתנדבים בארגון מסוים, תשמע הוועדה את עמדת השר הממונה על תחום פעילותו של אותו ארגון (בסעיף זה – השר הממונה); הודיע השר הממונה לוועדה על התנגדותו להענקת תעודת מערכה לעובדים ומתנדבים בארגון כאמור, כולם או חלקם, לא תמליץ הוועדה על הענקת התעודה לאותם עובדים ומתנדבים.

(ד) תעודת מערכה תהיה חתומה על ידי השר ועל ידי השר שמעניק אותה כאמור בסעיף קטן (א).

זכאי שנפטר .6 אדם שזכאי לאות מערכה או לתעודת מערכה לפי חוק זה ונפטר לפני הענקתם, יימסרו האות או התעודה לשאר בשרו הקרוב ביותר, לפי הסדר הזה:

(1) בן זוגו;

(2) בניו ובנותיו;

(3) הוריו;

(4) אחיו ואחיותיו;

(5) אחיהם ואחיותיהם של הוריו.

עונשין .7 (א) (1) המוסר ביודעין לאדם המוסמך, על פי חוק או על פי פקודות הצבא כהגדרתן בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955⁴, לברר עובדות לצרכי חוק זה, ידיעה כוזבת בפרט חשוב, דינו – מאסר שנה אחת.

⁴ ס"ח התשט"ו, עמ' 171.

(2) המוסר ידיעה כאמור בפסקה (1) לרשות אחרת, בכוונה להשיג שלא כדין אות מערכה לפי סעיף 3, לעצמו או לאחר, או בכוונה למנוע הענקתו של אות מערכה כאמור לזולת, דינו – מאסר שנה אחת.

(ב) העונד אות מערכה לפי סעיף 3, ללא זכות לענדו או העונד אות מערכה כאמור, בניגוד לחוק זה או לתקנות לפיו, דינו – מאסר שלושה חודשים.

(ג) העונד אות מערכה לפי סעיף 3, או דבר הדומה לאות מערכה כאמור, או משתמש בו בדרך אחרת, בדרך שיש בה משום ביזיון לאות, דינו – מאסר שנה אחת.

8. תיקון חוק העיטורים בצבא-הגנה לישראל – התש"ל-1970⁵ –
הגנה לישראל

(1) בסעיף 7 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום הרישה עד המילים "שירותי הביטחון הממלכתיים", יבוא "אותות לציון השתתפותם של חיילים";

(ב) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) קבע שר הביטחון אות מערכה לפי סעיף קטן (א), יעניק ראש הממשלה או מי שהסמיך לכך אותות מערכה לעובדי יחידות הסמך של משרד ראש הממשלה שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה ותושביה, שעמדו בתנאים שקבע, באישור הממשלה.";

(2) סעיף 7א – בטל.

9. תיקון חוק העיטורים במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר, התשל"ב-1972⁶, אחרי
במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר

סעיף 11 יבוא:

⁵ ס"ח התש"ל, עמ' 18; התש"ס, עמ' 34.
⁶ ס"ח התשל"ב, עמ' 38; התש"ע, עמ' 344.

11.א. קבע שר הביטחון אות מערכה לפי סעיף 7 לחוק
העיטורים בצבא-הגנה לישראל, התש"ל-1970,
יעניק השר לביטחון הפנים או מי שהוא הסמיך לכך
אות מערכה לשוטר או מתנדב במשטרת ישראל
שעמד בתנאים שקבע השר לביטחון הפנים, באישור
הממשלה."

10. תיקון חוק הרשות
הארצית לכבאות
והצלה
בחוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012,⁷ בסעיף 16, בסופו יבוא
"ואולם, לעניין סעיף 11א לחוק האמור, במקום "שוטר" יקראו "עובד
הרשות".
11. השר ממונה על ביצועו של חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע
לביצועו.

⁷ ס"ח התשע"ב, עמ' 702; התשע"ז, עמ' 408.